

Zpravodaj Klubu kaktusářů Astrophytum Brno

AZET

3/2015

Z činnosti klubu – členské a výborové schůze

Výstavy v Praze očima Radka Čecha:

Klubová v botanické zahradě

Městská výstava v Tróji

Naše výstava

Vzpomínka na

Zdeňka Fleischera

Roubování v Blansku

Drobky ze společenské kroniky

Další padesátník ve výboru – Petr Metela

Trošku ochladit

Dívám se, kde jsem minule skončil. Jaro je dávno pryč, skončila výstava, propukly prázdniny – jak školní, tak klubové. Život se však neza stavil, jen chvíli běží v jiném, úsporném režimu.

Tento Azet – přesněji jeho závěrečný úvodník – vzniká koncem července, kdy se košečně mírně ochladilo po extrémně horkém a suchém létu.

Okurkovou sezónu u nás zpestřila řada železničních neštěstí v průběhu jen několika málo dnů. Problém afrických a blízkovýchodních uprchlíků nabírá obrátky a stále otevřeněji se odhalují naše charaktery. Když slyším a čtu názory mnohých lidí na tento velmi nešťastný vývoj situace, na jehož příčinách se sami podílíme, je mi až hanba za to, co se tady děje a že i mezi svými blízkými vnímám tolik nenávisti. Je v tom jistě nedostatek informací, určitá propaganda a vyvolávání strachu a obav. Proč a komu to má sloužit? Nebudou zase brzy volby? Ani já nevím, co koho žene pryč ze své země. Jsou mezi nimi dobří i darebáci. Islámisté i antiislámisté. Věřící i bezvěrci. Neznám poměr. Mezi našimi lidmi jsou rovněž dobří i darebáci. Slušní i ti druzí. Ani zde neznám jejich poměr. Jsem nejistý a je mi divně a i trochu smutno. Ubývá nás. Nemnožíme se. Populaci nám doplňují cizinci. Na „rákosníky“ neboli východoasiaty jsme si zvykli a mnozí rádi nakupujeme v jejich krámcích, jíme v jejich provozovnách a necháváme se zaměstnávat v jejich firmách. Afričany a „blízkovýchodňáky“ ještě tolik neznáme... Mám daleko ke strachu, toto je však velmi znepokojující a je mi smutno z neinformovanosti, zaslepenosti, bezohlednosti a podněcování k násilí. Raději ani nechci srovnávat s minulostí. Erich Maria Remarque – Noc v Lisabonu... Útěky a vyhánění bez cílové stanice. Ostraha hranic. Beznaděj. Zbytečné umírání. Prosby a odmítání. Hrozby a vysmívání. I mozků vymývání, demonstrace a vyhrožování. Neklidné usínání. Jakoby nic vstávání. Násseto netýkáni...

Zpátky na zem do našeho malého Brněčka: Výbor klubu zřejmě zaznamená změny ve svém složení – na spadnutí jsou rezignace dvou dlouhodobě „nefungujících“ členů a další (dobře fungující) se chystá odejít s koncem volebního období. Je tu opět příležitost k zamýšlení o budoucnosti a ke hledání ochotných lidí, kteří prospěšně doplní oslabený výbor. Jsou mezi vámi takoví. O některých víme, jiní nás možná nenapadli. Jedna schůze měsíčně, nějaká práce pro klub, někdo více, někdo méně, docela příjemná parta, žádná sláva, žádný zisk. Jen pocit užitečnosti a radosti, když se něco povede. A někdy i vděčnosti. Každý něco umí a má nějaký čas a možnosti... Nepatří to zkusit?

Léto je mimo jiné časem cestování a poznávání. Na samotném začátku léta se v Praze konaly kaktusářské akce, o nichž nám napsal a jež na fotografoval Radek Čech. Děkujeme. Děkuji i Standovi Stuchlíkovi – zase věrná sestava přispěvatelů. Toto číslo obohatí ještě vzpomínka ze starého zpravodaje.

Skončeme však radši trochu radostněji v očekávání nové sezóny. Před námi je zájezd, sympóziium a další ročník přednášek...

Pohoda, hezký den

Josef

Popisky ke s. 42: *Členové redakční a vydavatelské rady Jiří Štembera, Jaroslav Vích, Stanislav Stuchlík, Vítězslav Vlk a Jiří Pavelka.*

Prodejní plocha v botanické zahradě

Členská schůze 15. května 2015

Protože jsem se schůze nezúčastnil a nemám k dispozici ani žádný záznam, nemohu tentokrát poskytnout hodnotné informace. Schůze se sešla v neobvyklém termínu, protože na první dva pátky vyšly sváteční májové dny a první pracovní byl až patnáctého. Přednášku měl bývalý předseda klubu Josef Odehnal a měla se týkat jeho cesty do Peru a Bolívie v roce 2014. Na následující výborové schůzi byla hodnocena ke spokojenosti.

Schůze výboru 19. května 2015

Před schůzí jako obvykle byla pro zájemce přístupná klubová knihovna. Její správce Jaroslav Kašparovský doplnil nové položky: Jsou jimi vyvázaná periodika jako Gymnofil, Minimus, Kaktusy a KuaS, jakož i dvě knihy: Turbinicarpus a The Cactus Handbook.

Na schůzi se výbor zabýval plánováním nadcházejících akcí – zejména přednášek, budoucností a charakterem webu a návrhy na zářijový zájezd.

Hlavním bodem byla ovšem příprava výstavy, neboť v následujících dnech již měla propuknout, tak se dolaďovaly a upřesňovaly poslední potřebné věci, aby bylo vše včas připraveno.

Nakonec členové výboru poblahopřáli předsedovi Stanislavu Stuchlíkovi a následovala volná diskuse o ledačem.

Členská schůze 5. června 2015

Červnová schůze se odehrála na obvyklém místě v obvyklém termínu a čase. Stejně jako v předchozích letech se její datum střetlo do průběhu výstavy. I to byla jedna z příčin poněkud slabší účasti členů. Rostlinami do slosování vstupenek přispěla Jarka Životská.

Začátek přednášky, kterou nám přinesl ze Slovenska MUDr. Roman Staník, provázely technické problémy způsobené velikostí souboru prezentace. Zakrátko si s nimi však pořadatelé s přednášejícím poradili a začala přednáška o cestě do Chile za kaktusy v roce 2014.

Po přednášce, která byla následně hodnocena velmi kladně, a kde byl zkušený a zcestovalý Roman Staník oceněn jako výborný vypravěč, se několik členů klubu sešlo s přednášejícím na posezení v nedaleké oblíbené hospodě Severka.

Schůze výboru 16. června 2015

Výbor se opět sešel za obvyklých podmínek, aby zhodnotil poslední členskou schůzi a přednášku před prázdninami, aby vyhodnotil nedávno skončenou výstavu kaktusů a zajistil externí správu klubového webu. Proběhla i debata o odstupujících členech výboru klubu. Oficiální část schůze skončila gratulací Honzovi Ziegrosserovi k narozeninám.

Schůze výboru 14. července 2015

V červenci se výbor sešel – jak se stalo v posledních letech obvyklé – v Líšni u místopředsedy Petra Metely. Protože jsem přišel pozdě, nemám dostatek informací a rovněž mi unikl zápis. Vzhledem k prázdninovému času a vzhledem k tomu, že oficiální část schůze byla krátká a rovněž proto, že v tuto dobu ani v předchozích letech nebylo příliš mnoho věcí k projednávání, mám za to, že jsem o nic významného nepřišel.

To hlavní byla stejně gratulace hostitelí Petru Metelovi k narozeninám. Petr se prostě přidal k řadě padesátníků ve výboru klubu. Při té příležitosti dostal od ostatních členů výboru klubu krásný originální obraz lobívie od Jaroslava Záhory. (Tato *Lobivia jajoiana* mi tentokrát posloužila místo kytky čísla a znáte ji z titulní stránky tohoto Azetu.)

Výstava kaktusů 2015

I letos vyvrcholila klubová sezóna tradiční výstavou kaktusů. Jako v předchozích letech se konala v Zahradním centru Čtyřlístek v Brně-Bystřci. Výstava byla provedena v podobném duchu a stylu jako ta loňská „jubilejní“. Proběhla ve dnech 30. května až 7. června 2015.

Vedoucí Čtyřlístku a předseda Astrophyta při zahájení výstavy

Než to propukne

Příprava probíhala rovněž podobně jako v minulých letech. Nebyla příliš náročná. Přídělené výstavní prostory nepotřebovaly mnoho úprav a hrubé či těžké práce. Brigádníků byl dostatek. Aranžování vedla osvědčená dvojice Jarka Životská a Jaroslav Kašparovský, který s Janou Čechovou zajišťoval i služby u pokladny výstavy. O příjem rostlin se staral tradičně Jiří Peňás. V prodeji se střídali Stanislav Stuchlík, Petr Metela a Radek Čech. Jak mohli, pomáhali i ostatní členové výboru a řada brigádníků. Rovněž tak, kdo mohl, zajišťoval propagaci výstavy. V dostatečném rozsahu byly zajištěny i služby v průběhu výstavy.

Brigádnické hodiny odpracované při výstavě 2015

Čech	98,5
Kašparovský	62
Životská	61
Metela	57,5
Urbanová	45
Havelková	36,5
Čechová	34
Knápek	30,5
Urban	29
Stuchlík	27,5
Sedláček D.	22,5
Kvasničková	21,5
Peňás	17,5
Mazour	16,5
Omašta	16,5
Kraus	16
Soška	15

Jež	14
Marčák	14
Kraus	13,5
Horákovský	12
Dobešová	11,5
Kašpárek	11,5
Novák	11
Buček	9
Leixner	9
Vašina	8,5
Polách	8
Hasoň	7,5
Křivánek	7,5
Odehnal	7,5
Dohnalík	7
Mrkva	7
Salát	7

Dobiáš	6,5
Pulkrábek	6,5
Ziegrosser	6,5
Kovář	5,5
Škaloud	5,5
Šopf	5,5
Drápela	5
Dvorský	5
Chládek	5
Tenk	4
Vašíček	4
Moulis	3,5
Hrubý	3
Lachký	2,5
Švestková	2,5
Sedlák	2

Celkem odpracovalo 50 brigádníků 845 hodin.

Pozn.: Údaje vycházejí někdy z nepřesných údajů, protože ne vždy bylo vše zapsáno správně v sešitu s přehledem brigádnických hodin.

Slavnostní zahájení výstavy

V pátek odpoledne se už jen doladřovala připravená a moc hezky naaranžovaná výstava. Nastal čas pro zahájení. Ani to se příliš neodlišovalo od toho, jak je známe z předchozích let. Počasí se sice trochu proměnlivě honilo, nakonec se však příjemně zklidnilo. Podvečerem nás provázelo trampské hudební sdružení v sestavě podobné jako v minulosti. Ze zahájení tradičně nic neměli Petr Metela a Miroslav Vojtěch. Byli totiž „zašití“ pod nedalekým přístřeškem, kde se starali o občerstvení. Grilovali a servirovali klobásky. S nimi se Radek Čech staral o čepování piva.

Proslovy velkých šéfů

Po úvodní písničce (jak jinak, než Mexická svatba) zahájili výstavu svými proslovy předseda Astrophyta Stanislav Stuchlík a vedoucí Zahradního centra Čtyřlístek Pavel Kutílek. Kromě upřímného poděkování všem, kdo se jakkoli na přípravě a zdárném průběhu podíleli a ještě podílet budou, ocenili stále lepší a oboustranně prospěšnější spolupráci obou sdružení. Vedoucí Kutílek poté s úsměvem vyzvedl, že „pichloni“ se už ve Čtyřlístku naučili chovat, jakoby tam patřili, nepřekážíjí a dodržují všechna pravidla.

Jaká byla

Výstava samotná proběhla opět v obvyklém – víceméně standardním – duchu. Podle sdělení pokladní Jany Čechové byla o něco vyšší návštěvnost, prodej byl na přibližně stejné úrovni v porovnání s předchozím rokem a nepříhodilo se nic mimořádného nebo znepokojivého. Protože jsem dosud neobdržel vyhodnocení – finanční bilanci, nemohu v tomto čísle poskytnout obvyklý přehled. Snad příště.

Jako poslední perličku jsem si nechal zmínku o výtvarné výzdobě, o kterou se postaraly svými obrázky děti z bystrécké mateřské školky. Jestlipak se mezi nimi najdou budoucí kaktusáři a kaktusářky?

Návštěva obou pražských výstav kaktusů

Nejen náš klub, nýbrž i další kluby a nejrůznější instituce, od nichž bychom to třeba neočekávali, pořádají výstavy kaktusů. O dvou takových – téměř současně pořádaných akcích – poslal pěknou reportáž včetně fotografií Radek Čech – tentokrát téměř jediný přispěvatel do našeho zpravodaje. Velký dík, Radku.

Předseda redakční a vydavatelské rady Ivan Běťák naplánoval třetí redakční radu v tomto roce na sobotu 13. 6. 2015, aby její účastníci mohli navštívit obě pražské výstavy.

První z nich pořádal pražský Spolek pěstitelů kaktusů a sukulentů ve spolupráci s Botanickou zahradou přírodovědecké fakulty UK ve sklenicích v ulici Na Slupi.

Výstava to byla v pořadí již čtyřicátá osmá a probíhala v termínu 30. 5. 2015–14. 6. 2015. Při vstupu mohl návštěvník vidět po pravé straně kolekci rostlin nazvanou „Půlmetr z mé sbírky“, kde se prezentovali jednotliví kaktusáři. Hned první tři půlmetry charakterizovalo stejné příjmení, a to Běťák. Jedná se o předsedu pražské organizace, jeho syna a vnuka. Následovala přehlídka „Můj nejhezčí sukulent“, kde bylo po jedné rostlině od různých pěstitelů. Pravou stranu zakončovala asi metr dlouhá větev osázená bromeliemi a tilandsiemi.

Centrální plocha byla rozčleněna na několik sekcí. Největší plochu zaujímal skupina rostlin rodu *Gymnocalycium* v popředí se vzrostlými *Gymnocalycium saglionis*, po pravici stolek s africkými sukulenty většinou rodu *Aloe*, vlevo cca 82 kaktusů *Echinocactus horizontalis*. Za vstupními dveřmi byl paraván z rákosy a hned za ním různé cereusovité rostliny, kristáty a sukulenty. Následoval metr čtvereční kolekce turbinicarpusů a již zmíněná gymnocalycia. Za další zástěnou uprostřed byly k vidění tilandsie, větší kusy cereusů například *Pachycereus pringlei*, dále *Ferocactus steinesii* a další kulovité kaktusy, vše z proveniencí Pavla Heřtuse.

Celá výstava byla doplněna pěknými fotografiemi kvetoucích rostlin jak z domoviny, tak i ze sbírek a různými doprovodnými texty o pěstování, charakteristikami rodů a mapkami rozšíření. Na rostlinách bylo znát, že jsou na výstavě opravdu dlouho, protože byly hodně vyprahlé. Bohužel ve skleníku nebylo stínění a výstava se konala v období opravdu velkých veder.

V další části skleníku byl prodej přebytků. Přestože se výstava chýlila ke konci, výběr rostlin byl bohatý. Ostatně skoro každý z redakční rady si udělal drobnou radost.

Druhou výstavu uspořádalo město Praha pod záštitou velvyslanectví Jihoafrické republiky, Peru a Spojených států mexických v botanické zahradě v Tróji s názvem „Pichlavá historie“ v termínu 13. 6. 2015 až 12. 7. 2015. Umístěna byla v horní části zahrady ve dvou fóliových lodích. V levé části fóliovníku byla vymodelována domovina kaktusů a sukulentů s příchozí cestou uprostřed. V pozadí byly zavěšeny velké folie s potiskem krajiny v přírodě. V podstatě to byly dvě hromady kamení, ve kterých byly zapuštěny rostliny v květináčích. Nalevo byla představena sukulentní flora Afriky, např. *Tylecodon paniculata*, *Pachypodium succulentum* a další. Vpravo zase Amerika zastoupena různými cereusovitými a kulovitými kaktusy, např. *Opuntia ficus-indica*, *Cereus peruvianus*, *Espositoa lanata* a jiné. Na začátku chodníčku bylo vystaveno oblečení typické pro jižní Ameriku. Je to můj subjektivní dojem ovlivněný právě ukončenou výstavou kaktusů v Brně plnou pestrých a kvetoucích rostlin.

Pravá loď foliovníku věnovaná historii kaktusářství a cestovatelům byla prezentovaná v retro stylu třicátých let. Tato část byla o poznání zajímavější. Prezentovaných rostlin mnoho nebylo, ale doplňkové předměty vše vynahradily. Vpravo hned za vstupem byla figurina oblečena jako zahradník z dvacátých nebo třicátých let minulého století. Stála u stolu s dřevěnou bedničkou semenáčů *Hamatocactus hamatacanthus* s pomůckami na pikýrování. Na vedle stojícím stole s ohrádkou byla bednička s kulatými hliněnými květináči připravenými k osázení. Dále byla police s dobovými předměty. Vedle stály na zemi dřevěné bedničky doplněné o cereusovité rostliny, např. vzrostlejší *Espositoa lanata* a také pěkným kaudexem *Ipomea holubii*. Expozice pokračovala dřevěným pařeništěm napůl osázeným kaktusy a napůl sukulenty. V první polovině byly zastoupeny skupiny rodů *Astrophytum*, *Ferocactus*, *Gymnocalycium*, *Mammillaria*, ale třeba také *Echinocactus grusonii* nebo *Eriocactus leninghausii*. V té druhé – sukulentní – části byli k vidění zástupci rodů např. *Aloe*, *Haworthia*, *Mesembryanthemum*, i *Agave victoriae-reginae*.

Centrální parapet odstupňovaný na tři schody byl doplněný kaktusy i sukulenty, kterých nebylo mnoho. Ovšem jako dominantní rostlina byla zvolena *Carnegiea gigantea*, určitě největší rostlina v Československu. Na výšku měřila i s květináčem cca 170 cm. Největší zcela určitě, protože saguaro roste velmi pomalu. Sám mám doma asi třicetiletou rostlinu o výšce cca 30 cm.

Na výstavě v botanické zahradě...

...si přišli na své i sukulentáři

Představa sukulentní krajiny

Autor článku a Carnegiea gigantea

Centrální parapet a ...

...autor článku chystající se přesazovat

Květináče a rostliny připravené k přesazování

Prodejní plocha

V levé části výstavy byly umístěny tabule s našimi nejvýznamnějšími cestovateli, kaktusáři, nebo jejich propagátory. Jako prvního bych zmínil Benedikta Roezla (1824–1885), který objevil třeba *Espositoa lanata*, a také největší leknín na světě – *Victoria regia* (viktorie královská). Další zajímavou postavou byl Emil Holub (1924–1885), podle kterého je pojmenovaná výše zmiňovaná *Ipomea holubii*. Dále spisovatel Karel Čapek (1890–1938), který přispíval do různých periodik povídkám o kaktusech a napsal předmluvu ke knize Oskara Smrže *Knihy o kaktusech a jiných sukulentech* (1929). Nesmím zapomenout na známou povídku *Ukradený kaktus*. Následoval Antonín Záruba (1867–1937), majitel největší pražské sbírky před první světovou válkou, který vystavoval i ve Vídni. Mezi nejvýznamnější osobnosti, které se zapsaly do dějin Československého kaktusářství, patří bezesporu Alberto Vojtěch Frič (1882–1944). Spatřit jsme mohli i zrcadlo, do kterého se díval, pokud nebyl zrovna na cestách. Vedle zrcadla stály opřené dřevěné schody z vily Božíňka, kterou Frič se svojí rodinou obýval. Na schodech byly rostliny spjaté s touto osobností. Zastoupeny byly tyto druhy: *Leuchtenbergia principis*, *Rebutia einsteinii*, *Pelecophora aselliformis*, *Oreocereus irigoyennii*, *Lophophora fricii*, *Obregonia denegrii*, *Astrophytum asterias* a *Gymnocalycium mihanovichii*.

Obě výstavy byly zajímavé, ta první určitě množstvím a uspořádáním kaktusů, protože ji dělali pražští kaktusáři. Ta druhá zase doplňkovými předměty a částkou investovanou do propagace, která byla v rádech statisíců. Rozhodně nelituji času, který jsem obětoval na obě výstavy, stálo to za to.

Radek Čech

Kaktusy z Bolívie

Přišla mi zprávička, že se na plzeňském kaktusářském webovém fóru píše o pokusu propašovat hromadu kaktusů z Bolívie. Objevily se tam různé spekulace i známky toho, že se ví, o koho jde apod. V každém případě je to špatnou reklamou pro české a moravské kaktusářství, kde – jak doufám – převládají ti slušnější. Pro info přikládám tiskovou zprávu celní správy z jejich webu a posléze přetisknutou několika zpravodajskými servery.

Celníci na pražském letišti v Ruzyni odhalili nedovolený dovoz stovek kaktusů. Ty byly ukryty v zavazadlech cestujících, kteří přiletěli na lince La Paz – Lima – Madrid – Londýn – Praha. Celníci objevili kaktusy při běžné kontrole zavazadel za použití rentgenu, kdy se jim nezdál obsah zavazadel. Při kontrole postupně našli v šesti zavazadlech celkem 1 293 kaktusů, které byly zabaleny do papírových sáčků.

Pracovníky České inspekce životního prostředí, kteří s celníky spolupracují, bylo určeno, že se jedná o exempláře uvedené v příloze B/II mezinárodní úmluvy CITES, u nichž musí být při dovozu předloženo vývozní povolení vydané výkonným orgánem Bolívie. Případ Celní úřad Praha Ruzyně dále šetří jako podezření ze spáchání trestného činu neoprávněného zacházení s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami.

Oprášená vzpomínka

Dostal jsem od Emila Vašíčka (děkuji, Emile) 30 let staré stránky zpravodaje Gymnofil. Je to stránka a p úl (A4) napsaná perličkovým (drobným fontem) psacím strojem na registrovanou rozmnožovací blánu – jak bylo „za bolševika“ povinné. Osobnost Zdeňka Fleischera netřeba příliš představovat, mnozí jej ještě pamatují. Tuto osobnost bych však nyní rád připomenul z pohledu osobní vzpomínky jeho přítele a učedníka Milana (?) Zubra a na zaniklý vyškovský spolek kaktusářů. Následující nadpis by – kdyby byl aktuální – obsahoval místo osmdesátin stodesátiny. Přepisuji však text téměř slovo od slova, opravil jsem pouze několik drobných chyb.

Zdeněk Fleischer, k nedožitým osmdesátinám

Dne 26. 10. 1985 jsme si připomněli nedožitá osmdesátiny Zdeňka Fleischera. Všichni víme, co pro naši kaktusářskou veřejnost znamenal a co zanařeno jeho jméno i v zahraničí. Myslím si, že o jeho významu bylo napsáno již hodně a nechtěl bych se proto opakovat. Chtěl bych raději napsat něco málo ze svých osobních dojmů, jak jsem Zdeňka Fleischera poznal při své někdejší praxi a jak na něj s odstupem času vzpomínám. Jak jsem to prožíval při praxi tehdejšíma očima a jak vidím Zdeňka Fleischera s odstupem času při jeho práci s kaktusy. Chtěl bych tak vzpomenout s vážností i humorem na tohoto velkého a námi váženého člověka.

Můj nástup do kaktusárny byl v úterý ráno. Chvilí jsem si prohlížel kaktusy a potom dostal práci. Odkrylo se několik pařenišť a já místo kaktusů uviděl zelenou louku. Bylo mi jasné, co mě čeká, vzal jsem pokorně pinzetu a začal plet. Ze začátku se mi pracovalo těžko, neboť kaktus je kaktus a ten stále píchá. To byla má první práce, jak se říkalo „u Fleischera“ A mé první setkání? Plet jsem zrovna u předposledního pařeniště u cereusů, když přišel a sedl si naproti na pařeniště. Vypyřoval se, kde studuji, jak se mi tam líbí, co probíráme za učební látku. Těšil jsem se, jak si budeme povídat o kaktusech, ale bylo to úplně jinak. Začal se vyptávat na kapradiny, jak se rozmnožují, rostou. Tehdy jsem moc neuspěl a pamatují se, jak mi řekl: „Budeme si muset vše trochu zopakovat.“ – A odešel. Moc dobře mi v této

chvíli nebylo, a proto jsem doma začal hned studovat biologii, ale ne tak, jak jsem se učil mechanicky ve škole, nýbrž jsem začal uvažovat, proč tomu tak je v přírodě, tak, jak mi to naznačil. A to mi zůstalo dodnes.

Nejprve jsem se našich dalších setkání obával, ale potom jsem se od něj dozvídal zajímavé věci ze života flóry, takže se tento předmět stal pro mě velice zajímavým a užitečným pro další studium. I když jsem často řadu věcí nevěděl, nikdy mne ani nikoho nesnižoval, řekl něco navíc, dovedl upoutat a povzbudit k dalšímu poznávání.

Ve srovnání s jinými nastupujícími pracovníky jsem měl výhodu – díky svému otci, že jsem se dovedl částečně orientovat v latinských názvech kaktusů a něco málo znal i z praxe kolem nich. Myslel jsem si, že toho znám dost, ale teprve práce v kaktusárně ukázala, že toho znám velice málo. Třeba při sázení kaktusů do krabic mi zpočátku dalo hodně dřiny, aby rostliny byly stejnoměrně nasázeny a vyrovnané v „konzervě“. Neodpovídalo-li to přísným parametrům, přišel p. Fleischer, strčil do krabice ruku, podebral kaktusy, pronesl svá magická slova a šel pryč. Bylo to pro začátečníka kruté, ale po několika „přerovnaných konzervách“ se to tím rychleji naučil.

Teprve při druhé praxi jsme si začali povídat o kaktusech. Měl samozřejmě radost, že jsem mu vyjmenoval všechny trávy na jeho skalce, povídali jsme si o vývoji Země, o oblíbených houbách, které jsme spolu určovali. Naučil mě výborně roubovat, dokonce mi půjčil svůj roubovací nůž a já tehdy rouboval „sulcky“, jak se říkalo sulkorebutím, na ty cereusy, které jsem tam pracně pletl a u kterých jsem i klel.

Jednou jsme přenášeli kaktusy ve skleníku z jednoho konce na druhý. Pan Fleischer seděl uprostřed uličky, pocucával kávu a pikýroval semenáčky, neboť venku bylo vlemi chladno a nedalo se pracovat pod višňi. Abych pravdu řekl, dost nám v práci překážel, až jsme to nevydrželi a naznačili, že se musí odstěhovat. Oblékl si kabát, čepici, šálu a rukavice a šel si se svou prací sednout pod svoji višň s nějakým tím „utroušeným slovíčkem“. Byl ovšem oblečen tak, že ač měl v kolektivu velkou vážnost, dalo moc přemáhání, aby se člověk nezačal smát a musel se nejednou kousnout do rtů, když ho uviděl. Tak tam seděl celé dopoledne a velice brblal. Sám se však bavil na náš účet, když viděl, jak chodíme kolem něj a předstíráme, že jej nevidíme pod tou jeho višňi v tom slušivém obleku. Odpoledne si obě strany sdělily své dojmy a vše bylo zase jako dříve.

Byly i stinné stránky v praxi: Neměl rád, když se mu něco ztratilo vlivem nepoctivých sběratelů, takže to někdy odnesli i nevinní, neboť byl velice mrzutý a velmi hromoval.

Převažují však vzpomínky veselé. Vzpomínám například na svého přítele, který se přijel podívat na kaktusy a jak se říká, popovídat si se Zdeňkem Fleischerem o kaktusech. Ten ho však vzal do svého oblíbeného Brna a ukazoval mu ho a vyprávěl mu o střechách a slůvkem nezavádil ani o trn za celé čtyři hodiny chůze.

Tim bych chtěl své malé vyprávění ukončit. Jak jste také jistě usoudili, poznal jsem člověka, který měl velké znalosti, kdokoliv se s ním mohl pobavit o kaktusech, obrazech, který hrál velmi dobře na klavír, překvapil tím, že dovedl třeba říct nejlepší čas v běhu na 200 m, který byl zaběhnut před rokem. Chtěl bych závěrem napsat, že vzpomínám na tyto chvíle rád, na celý kolektiv, v němž jsem tehdy pracoval, nejen jako na školu praxe, ale jako i na školu, která mi dala mnoho do života a kde mi bylo vždycky dobře. Rád se tam vracím.

Mil. Zubr

Lidé kolem

Během poslední doby se mi s pomocí Karla Kašpárka, který sleduje dostupná výročí a narozeniny, jakož i další události týkající se našich členů, sešlo několik informací smutných i radostných. Budiž připomenuty. Nejprve však příspěvek předsedy Stanislava Stuchlíka, který souvisí s titulní stránkou tohoto čísla zpravodaje. Na fotografii Radka Čecha není tentokrát kytka čísla, nýbrž výše zmíněná lobívie z obrazu Jaroslava Záhory.

Petr Metela – 50 let

Místopředseda Astrophyta a současně také místopředseda Společnosti českých a slovenských pěstitelů kaktusů a sukulentů se dožil padesáti let. Mohu potvrdit, že v plné síle, které nijak neubýlo ani po několikerých oslavách jubilea. Odchovance Zetoru, kde se také coby dítě prvně zaháčkoval za trny kaktusů, tyto trny drží pevně dodnes. Sbírkou vybudoval u svého domu v Líšni, kaktusy má ve skleníku a na terase, kde jsou umístěny v bednách, dříve dřevěných, několik let už v komfortním hliníkovém provedení. Na terase mají kaktusy bohatý přístup vzduchu, řada z nich je pěstována zcela volně. Svědčí jim to, krásně rostou a bohatě kvetou.

Ale nejen kaktusy svědčí o dobré práci Petra. Mezi jeho každoroční „povinnosti“ v rámci činnosti Astrophyta patří zajišťování zájezdů za kaktusy do bližších i vzdálenějších oblastí České republiky, v nedávné době to byly i zájezdy do zahraničí (Maďarsko, Rakousko, Slovensko). Zájezdy byly vždycky dobře organizovány, všechno klapalo, jak mělo.

Letos poprvé se Petr vydal i do domoviny kaktusů, navštívil Argentinu. Obrázky a zážitky z cesty jsme v Brně viděli a slyšeli při jeho přednášce.

Do dalších let mohu popřát Petrovi pokračování v úspěšném kaktusářství, k tomu hodně zdraví. A ať letošní první cesta do domoviny kaktusů není poslední.

Stanislav Stuchlík

Jiří Vítek – 60

Ač na to nevypadá, Ing. Jiří Vítek, kterého známe z akcí klubu, jako vystavovatele rostlin i jako účastníka mimoklubových akcí a v neposlední řadě jako cestovatele, který se třeba na únorových volných tribunách rád s námi dělí o své zážitky a obrázky, oslavil v předjaří šedesátku. Do té další přeje výbor klubu Jiřímu hodně důvodů k radosti.

Jiří Pechman

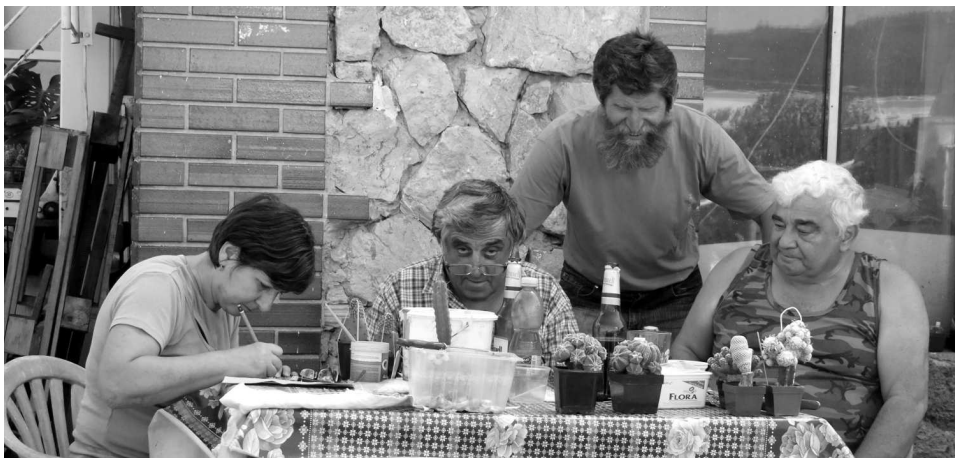
Před několika dny jsme se dozvěděli, že ke předkům odešel pan Jiří Pechman z Brna. Bylo mu 78 let. Pamatujeme si jej jako kaktusáře, který pomáhal při přípravě našich výstav, rovněž byl zkušeným pěstitelům ovocných stromů a nepochybně měl řadu dalších zájmů. Výbor klubu takto – alespoň symbolicky – děkuje za vše dobré a užitečné, co vykonal. Mír vaší duši, pane Jiří Pechmane.

A jak už to v takových situacích bývá, rostliny z osiřelé sbírky (cca 20 m²) jsou nyní k dispozici zájemcům. Více informací a kontakt bude na schůzi v září.

Roubování v Blansku

Šestého června jsme se letos opět sešli na pravidelné neformální akci blanenské menšiny – na blanenském roubování u Emila Vašíčka.

Během dopoledne porůznu přicházeli účastníci. Většinou šlo o členy našeho klubu Astrophytum Brno. Mezi prvními zde byli Dr. Flek a Martin Hotárek. Když jsem přišli, byli již v plné práci. Zejména Dr. Flek se nenechal nikým a ničím vyrušovat a jel stále jako mašina. Postupně se přidali např. František Ploch, otec a syn Hasoňové, Vincenc Blažek... Možná mi někdo unikl a taky jsem nemohl zůstat do konce, neb bylo třeba sušit a uklízet seno.

Kdo chtěl roubovat nebo jakkoli pomáhat, posadil se někam ke stolu a řezal. Náradí a všechny potřeby byly vzorně připraveny. Ti, kdo se na roubování necítili, mohli zaprašovat rezné plochy hotovek nebo popisovat cedulky.

A kdo se potřeboval protáhnout, tomu stačilo vystoupat po schodech do střešního skleníku a prohlédnout si Emilovu sbírku. A kdo nechtěl po schodech, mohl se jít ohřát do pozemního pomocného skleníku.

Samozřejmostí jako vždy byla vzorná obsluha a skvěle fungovalo tzv. technické zázemí včetně občerstvení. Děkujeme, Emile. Tobě i „paní domácí“.

V tomto roce bylo i příjemnější počasí. Nebylo ještě horké, ale vzpomínali jsme na loňský studený vítr a náběh k přeháňkám.

Tato akce byla zároveň vzpomínkou na Oldřicha Pohla. Byl to právě on, kdo připravil většinu používaného náradí – zejména nožů – než nás předešel...

A já – jako postupně stále více ovocnář než kaktusář – jsem si vedle roubování kaktusů zkusil naroubovat i srstku, letos ostatně zdaleka ne jedinou. Zaujala mě totiž pěkná meruzalková podnož, která jen volala: „Josefe, pojď si říznout, napíchni na mě něco dobrého!“ Poslechl jsem ji a narouboval, jenže – jak jsem se dodatečně dozvěděl – nepovedlo se. Následovala horka a asi se nechyla na rozdíl od několika jiných, které jsem rouboval v jinou dobu a na jiných místech. Holt není každý den země živitelka...

Jak se to dělá?

Náčrt tohoto článku mi zde leží už řadu let a zatím nebyla příležitost, abych jej použil. Od roku 2008 se vlastně ani mnoho nezměnilo, kromě změny použitého písma, kterou jsem tady zmiňoval, když k ní došlo. Tentokrát mám příležitost článek použít. Opráším jej a zavzpomínám.

Ke tvorbě používám své oblíbené a osvědčené nástroje. Hlavními jsou staříčkový (1978), leč dosud ničím nepřekonaný typografický systém $\text{\TeX}$. Kdo nezažil a nevyzkoušel, nedokáže jej ocenit. Mnoho potenciálních uživatelů odradí dávkový způsob práce, i když jsou už k dispozici nadstavby fungující téměř interaktivně jako ostatní mainstreamové nástroje.

Pro převod textu z rozšířeného a oblíbeného formátu `*.doc(x)` a podobných vytvářených kancelářskými editory mi stačí Open Office. Načte v pohodě všechno a dovede mi vrátit holý neformátovaný text v kódování, jaké si vyberu. Podobně si převedu tabulku do holého textu, abych ji mohl následně připravit pro zpracování $\text{\TeX}$ em.

Text bychom měli – a pro jeho úpravu, případně i samotné psaní – mi slouží geniální editor Vim. Nebudu jej popisovat, pamatuji si na nekončící slovní války mezi jeho uživateli a vyznavači např. Emacsu. Každý si vybere, já mu zůstávám věrný a jsem vděčný za jeho možnosti, z nichž mnohé autoři dnes rozšířených editorů dosud ani nestačili převzít.

Pro práci s obrázky, zejména fotografiemi, mám skvělý grafický editor GIMP. Není nutné jej popisovat, je doma i na dnes rozšířeném systému s tlačítkem Start. Podobně pro vektorovou grafiku, které je v Azetu velmi málo, mi docela vyhovuje Scribus.

Příprava pro tiskárnu se neobejde bez PSUtils a podobných pomůcek. Dříve jsem tak chystal tiskové archy A3, na nichž byly naskládány čtyři určené strany Azetu. Dnes mi skript zajistí všechna postupná zpracování a výstupem je Azet ve formátu PDF po jednotlivých stránkách a zároveň druhý PDF poskládaný ze dvoustránek pro oboustranný tisk, jaký najdete třeba v archivu našeho klubového webu. Pamatuji si, že poprvé jsem s tím dost zápasil, když už je to jednou vymyšlené a napsané, stane se to rutinní brnkačkou. Takové opakované činnosti mi koneckonců zajišťují jednoduché skriptíky napsané v Bashi, což je zároveň interpreter příkazů pro systém, který používám.

Tolik aspoň hlavní programy. Běží (či aspoň schopně chodí) na počítači s operačním systémem Linux. Samozřejmě legálně a zdarma, bo jsem drobný škudlil a nikdy bych neutrácel za nějaké proprietární programy, které navíc nedají výsledek, za jaký bych se nemusel stydět. Bylo by mi i hloupé pomáhat si k nim nepoctivým způsobem (krást).

A na čem to všechno chodí nebo běhá? Když jsem s Azetem v roce 2008 začínal, sedával jsem před počítačem s procesorem Pentium 166 a nějakými 64 MB (možná 128, nejsem si jistý) operační paměti. Včil je to skoro nepředstavitelné, leč fungovalo to.

Dnes mi můj netbook s 1 GB operační paměti slouží skvěle, i když to není žádné dělo. A když se mu nechce, snadno jej po měsíci či dvou restartuji. Zrovna včil se dívám, že běží bez restartu šedesátý den.

Jistě i mé programy se vyvíjejí a mohl bych používat mnohá vylepšení nebo pomocné nástroje. Protože se mi však stále – možná pro někoho poněkud konzervativní – design Azetu líbí, a taky proto, že jsem trochu líný vrtat do něčeho, co dobře funguje, zůstávám u některých „předpotopních“ nástrojů a konfigurací. Jestli to tak vyhovuje i vám – zatím nechválíte ani nestíráte – zůstanu ještě chvíli u tohoto stylu. – Dokud mě nevystřídá někdo schopnější a zdatnější.

Ze zahájení naší výstavy kaktusů 29. června 2015

Azet – zpravodaj Klubu kaktusářů Astrophytum Brno – Neprodejně – Redakce, jazyková úprava, sazba: Josef Polách – sazba systémem $\text{\TeX}$ s použitím písma Lido – tisk: Tiskárna Indra – vytvořeno s použitím legálního a svobodného softwaru – aniž bylo vědomě ublíženo živým tvorům – v článcích byly opraveny jazykové a typografické chyby, beze změny smyslu sdělení, není-li uvedeno u příspěvku jinak – připomínky, náměty, příspěvky prosím na adresu josef@polach.org